

Bruselj, 25.5.2016
COM(2016) 288 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

**Spletne platforme in enotni digitalni trg:
priložnosti in izzivi za Evropo**

{SWD(2016) 172 final}

1. UVOD

Spletne platforme so v zadnjih dveh desetletjih dramatično spremenile digitalno gospodarstvo in današnji digitalni družbi prinašajo številne koristi. Imajo pomembno vlogo pri oblikovanju „digitalne vrednosti“, na kateri temelji prihodnja gospodarska rast v EU, zaradi česar so zelo pomembne za učinkovito delovanje enotnega digitalnega trga.

Komisija se je v sporočilu o strategiji za enotni digitalni trg¹ zavezala, da bo celovito ocenila vlogo platform, tudi v ekonomiji delitve, in spletnih posrednikov. Zato je izvedla več delavnic in študij² ter obsežno javno posvetovanje, ki je naletelo na velik odziv.

Namen tega sporočila je dvojen:

1. predstaviti ključna vprašanja, ugotovljena v oceni spletnih platform;
2. predstaviti stališče Komisije o inovacijskih priložnostih in regulativnih izzivih, ki jih predstavljajo spletne platforme, ter določiti njen pristop k podpiranju njihovega nadaljnjega razvoja v Evropi.

To sporočilo spremljata delovni dokument služb Komisije in zbirno poročilo o rezultatih javnega posvetovanja, ki vsebujeta dodatno analizo in dokaze v podporo predlogom, predstavljenim v nadaljevanju tega dokumenta³.

2. VSE VEČJI POMEN SPLETNIH PLATFORM V DIGITALNEM GOSPODARSTVU

Spletne platforme so različnih oblik in velikosti ter se še naprej razvijajo s hitrostjo, kakršne še ni bilo v nobenem gospodarskem sektorju. Dandanes zajemajo široko paleto dejavnosti⁴, vključno s spletnimi oglaševalskimi platformami, tržnicami, iskalniki, družbenimi mediji in trgovinami za ustvarjalne vsebine, platformami za razširjanje aplikacij, komunikacijskimi storitvami, plačilnimi sistemi in platformami za ekonomijo delitve.

Spletne platforme imajo skupnih nekaj pomembnih in posebnih značilnosti. Zlasti:

- lahko ustvarjajo in oblikujejo nove trge, ki konkurirajo običajnim trgov, ter organizirajo nove oblike sodelovanja ali poslovanja na podlagi zbiranja, obdelave in urejanja velikih količin podatkov;
- delujejo na večstranskih trgih, vendar z različnimi stopnjami nadzora nad neposrednimi stiki med skupinami uporabnikov;
- imajo korist od „mrežnih učinkov“, kjer se, na splošno rečeno, vrednost storitve veča s številom uporabnikov;
- pogosto s pomočjo informacijskih in komunikacijskih tehnologij svoje uporabnike dosežejo takoj in brez težav;

¹ COM(2015) 192 final.

² Med njimi so ekonomska študija spletnih platform, ki jo je izvedlo Skupno raziskovalno središče Komisije, dve študiji Eurobarometra o učinku spletnih platform, posvetovanje o spletnih platformah, ki ga je organiziralo Evropsko središče za politično strategijo, in sklepne ugotovitve številnih posvetovanj z akademiki in zainteresiranimi stranmi, ki so bile upoštevane v delovnem dokumentu služb Komisije, ki spremlja to sporočilo. Nadaljnje študije bodo izvedene v drugi polovici leta 2016.

³ SWD(2016) 172 final.

⁴ Neizčrpen seznam primerov: Google's AdSense, DoubleClick, eBay in Amazon Marketplace, Google in Bing Search, Facebook in YouTube, Google Play in App Store, Facebook Messenger, PayPal, Zalando marketplace in Uber.

- imajo ključno vlogo pri oblikovanju digitalne vrednosti, zlasti z zajemanjem precejšnje vrednosti (tudi z zbiranjem podatkov), spodbujanjem novih poslovnih dejavnosti in ustvarjanjem novih strateških odvisnosti.

Te značilnosti spletnih platform prinašajo številne pomembne koristi digitalnemu gospodarstvu in družbi. Spletne platforme spodbujajo večjo učinkovitost in privabljajo podatkovno vodene inovacije⁵. Potrošnikom omogočajo večjo izbiro in s tem pripomorejo k večji konkurenčnosti industrije, izboljšujejo pa tudi blaginjo potrošnikov.

Spletne platforme nudijo tudi možnost za krepitev udeležbe državljanov v družbi in demokraciji, saj olajšujejo dostop do informacij, zlasti mlajšim generacijam⁶ in na čezmejni ravni⁷.

Vendar se zaradi vse večjega pomena digitalnega gospodarstva, ki je povezano z raznoliko in hitro spremenljivo naravo ekosistemov platform, pojavljajo tudi novi politični in regulativni izzivi. V tem sporočilu so obravnavane inovacije in rast, pa tudi morebitni regulativni izzivi.

3. VZPOSTAVLJANJE USTREZNEGA OKOLJA ZA PRIVABLJANJE, OHRANJANJE IN USTVARJANJE INOVATORJEV NOVIH SPLETNIH PLATFORM

Iz Evrope izvirajo številne platforme, ki so konkurenčne na globalni ravni, na primer Skyscanner in BlaBlaCar. Vendar gledano v celoti EU trenutno predstavlja le 4 % skupne tržne kapitalizacije največjih spletnih platform: velika večina platform izvira iz ZDA in Azije⁸.

Panoga platform nudi velike inovacijske priložnosti za evropska zagonska podjetja in za uveljavljene udeležence na trgu, da razvijejo nove poslovne modele, proizvode in storitve. Evropa ima rastočo skupnost zagonskih podjetij z dinamičnimi podjetniki, ki so usmerjeni v nove priložnosti na področjih ekonomije delitve, energije, zdravja, bančništva, ustvarjalnih vsebin in drugih področjih. Aplikacije evropskih razvijalcev na primer ustvarijo 30 % globalnega prihodka na področju vodilnih platform za razširjanje aplikacij⁹.

Oblikovanje ustreznih okvirnih pogojev in okolja je bistveno za ohranjanje, rast in spodbujanje vzpostavitve novih spletnih platform v Evropi.

To vključuje zlasti vzpostavitev delujočega enotnega digitalnega trga in odpravo ovir, da bodo lahko podjetja vstopila in se hitro širila v Evropi ter se ne bodo selila drugam. V

⁵ Glede priložnosti, ki jih ponujajo podatkovno vodene inovacije, glej tudi Sporočilo Evropske komisije „Uspešnemu podatkovno vodenemu gospodarstvu naproti“, COM(2014) 442 final.

⁶ Podrobnosti so na voljo v poročilu o javnem posvetovanju iz leta 2015 z naslovom „EU Citizenship: Share your opinion on our common values, rights and democratic participation“ (Državljanstvo EU: Povejte svoje mnenje o naših skupnih vrednotah, pravicah in demokratični udeležbi) (na voljo na naslovu http://ec.europa.eu/justice/citizen/document/files/2015_public_consultation_booklet_en.pdf), str. 10. Največja skupina med 2 170 udeleženci so bili mladi med 18. in 30. letom starosti (29 %). Glej tudi: Raziskava Eurobarometra o uporabi medijev v EU – jesen 2014.

⁷ Po mnenju devetih od desetih udeležencev (91 %) javnega posvetovanja o državljanstvu EU bi čezmejni dostop do političnih informacij državljanom EU omogočil, da oblikujejo jasnejša stališča o vprašanih, pomembnih za demokracijo v Evropi. http://ec.europa.eu/justice/citizen/document/files/2015_public_consultation_booklet_en.pdf, str. 10.

⁸ Glej SWD(2016) 172 final.

⁹ Plum (2016), A policy toolkit for the app economy — where online meets offline (Orodje politike za panogo aplikacij – ko se srečata spletno in običajno okolje).

prihodnji evropski agendi za ekonomijo delitve bodo v tem smislu že zagotovljene smernice o veljavni zakonodaji EU in podana priporočila državam članicam, da se podpre uravnotežen razvoj ekonomije delitve.

V nedavno sprejeti strategiji za digitalizacijo evropske industrije¹⁰ je opredeljenih več ukrepov, ki bodo pripomogli k napredku pri doseganju teh ciljev. Med njimi so naložbe v vrhunsko podatkovno in računalniško infrastrukturo za znanost in inovacije, ki naj bi po ocenah znašale 50 milijard EUR javnih in zasebnih sredstev za posodobitev zmožnosti Evrope za digitalne inovacije. Ta sveženj vključuje tudi ukrepe za racionaliziran pristop k standardizaciji, ki naj bi spodbudila potrebno čezmejno in medpodročno interoperabilnost.

Na raziskovalnem področju že poteka več pobud in drugih posebnih ukrepov financiranja, ki naj bi pomagali pri vzpostavitvi inovativnih ekosistemov, ki temeljijo na platformah. Med njimi je zagotavljanje dostopa do hitrega interneta v vsej EU¹¹ in podpore za odprte storitvene platforme¹². Glede na to Komisija meni, da je treba razmisliti o tem, kako bi internet prihodnosti oblikovali kot zmogljiv, odprt, interoperabilen ekosistem platform, ki je usmerjen v uporabnike, zlasti s podporo pobude Obzorje 2020¹³.

Projekti, kot je pobuda Startup Europe¹⁴, zagotavljajo svetovanje in financiranje, s čimer zagonskim podjetjem omogočajo preskušanje in širjenje.

Na splošno, spletne platforme spodbujajo ustvarjanje digitalne vrednosti, ki bo ustvarjala gospodarsko rast na enotnem digitalnem trgu. Iz njihovega pomena izhaja, da sta spodbujanje in podpora nastajanju konkurenčnih platform v Evropi gospodarski in strateški prednostni nalogi za Evropo.

4. URAVNOTEŽEN REGULATIVNI OKVIR ZA SPLETNE PLATFORME NA ENOTNEM DIGITALNEM TRGU

Ustrezen regulativni okvir za digitalno gospodarstvo mora spodbujati trajnostni razvoj in širjenje poslovnega modela platform v Evropi.

Da bi lahko Evropa v celoti izkoristila panogo platform in spodbujala rast zagonov evropskih platform, na enotnem trgu seveda ne more veljati 28 različnih sklopov pravil za spletne platforme. Različna nacionalna ali celo lokalna pravila za spletne platforme ustvarjajo negotovost za gospodarske subjekte, omejujejo razpoložljivost digitalnih storitev in povzročajo zmedo za uporabnike in podjetja. Usklajena pravila na ravni EU, kot sta

¹⁰ Glej: Sporočilo Evropske komisije z naslovom „Digitalizacija evropske industrije – Izkoriščanje vseh prednosti enotnega digitalnega trga“, COM(2016) 180 final.

¹¹ Digitalna infrastruktura je eden od ključnih sektorjev, v katerega je usmerjen Evropski sklad za strateške naložbe, glej: <http://www.eib.org/efsi/what-is-efsi/index.htm>. Inovacije in raziskave ter digitalna agenda sta še dve od štirih prednostnih področij za naložbe (tudi v infrastrukturo) v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj, glej: http://ec.europa.eu/regional_policy/sl/funding/erdf/.

¹² Primer tega je projekt ekosistema odprtokodne programske opreme FIWARE, ki je podprt v okviru evropskega projekta interneta prihodnosti. Njegovo poslanstvo je „oblikovanje odprtega trajnostnega ekosistema ob upoštevanju javnih, brezplačnih standardov za platformo za programsko opremo, ki so usmerjeni v izvajanje in bodo olajšali razvoj novih pametnih aplikacij v več sektorjih“. <https://www.fiware.org/>.

¹³ Komisija bo začela izvajati dejavnosti v zvezi z elementi raziskovalne pobude na področju interneta naslednje generacije, vključno z javnim posvetovanjem.

¹⁴ Glej: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/startup-europe>.

nedavno sprejeta splošna uredba o varstvu podatkov¹⁵ in direktiva o varnosti omrežij in informacij¹⁶, so pomembna za spodbujanje rasti in hitro širjenje inovativnih platform.

Za spletne platforme veljajo obstoječa pravila EU na področjih, kot so konkurenca, varstvo potrošnikov, varstvo osebnih podatkov in svoboščine enotnega trga. Skladnost vseh zadevnih platform s temi pravili je bistvena za zagotavljanje, da lahko vsi akterji pošteno konkurirajo. S tem se bo vzpostavilo zaupanje podjetij in splošne javnosti, ki bodo z zaupanjem uporabljali spletne platforme.

Učinkovito izvrševanje je bistvenega pomena. Zaradi čezmejne narave platform je za izvrševanje potrebno dobro sodelovanje med zadevnimi organi, kakršno je predvideno v reformi uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov¹⁷ in zagotovljeno v splošni uredbi o varstvu podatkov. Ključna bo tudi zmožnost javnih organov, da se učinkovito odzovejo na nove in morda prelomne razvojne dosežke na trgu in področju tehnologije ter poslovne modele. To bi lahko v okviru obsežnejših ukrepov za zagotavljanje podatkovno vodenega javnega sektorja¹⁸ zajemalo tudi naložbe v novo tehnologijo, ki podpira javno ukrepanje, vključno z analizo masovnih podatkov, in sicer zaradi zbiranja podrobnejših informacij o ekosistemi spletnih platform¹⁹. Komisija bo skupaj z državami članicami in platformami nadalje preučila, kako bi bilo mogoče te cilji najboljše doseči.

Zaradi potrebe po spodbujanju inovativno-spodbujevalne vloge platform morajo vsi prihodnji regulativni ukrepi, predlagani na ravni EU, v skladu z načeli boljšega pravnega urejanja obravnavati le jasno opredeljene težave, povezane z določeno vrsto ali dejavnostjo spletnih platform. V okviru takega problemsko usmerjenega pristopa bi bilo treba začeti z oceno ustreznosti veljavnega okvira. Ekonomija delitve je dober primer področja, na katerem lahko pravila, oblikovana za opravljanje običajnih in pogosto lokalnih storitev, ovirajo poslovne modele spletnih platform. To vprašanje bo Komisija obravnavala v svojem prihodnjem sporočilu o ekonomiji delitve.

Samoregulativni/koregulativni ukrepi, ki temeljijo na načelih²⁰, vključno z orodji industrije za zagotavljanje uporabe pravnih zahtev in ustreznih mehanizmov spremljanja, so lahko prav tako pomembni. Če so podprti z ustreznimi mehanizmi spremljanja, se lahko z njimi doseže ustrezno ravnoesje med predvidljivostjo, prožnostjo, učinkovitostjo in potrebo po razvoju rešitev, primernih za prihodnost.

Komisija bo pri oblikovanju odzivov na vprašanja v zvezi s spletnimi platformami praviloma upoštevala naslednja načela:

- **enake konkurenčne pogoje za primerljive digitalne storitve;**
- **odgovorno ravnanje spletnih platform, da se zaščitijo temeljne vrednote;**
- **preglednost in pravičnost, da se ohrani zaupanje uporabnikov in zaščitijo inovacije;**

¹⁵ Uredba (EU) št. 2016/679.

¹⁶ Dogovorjena med Evropskim parlamentom in Svetom 7. decembra 2015 po predlogu Komisije iz leta 2013: COM/2013/048 final – 2013/0027 (COD).

¹⁷ Uredba (EU) št. 2006/2004.

¹⁸ OECD, Ministrska deklaracija, sprejeta v Helsinkih leta 2015: „Veselim se strateške uporabe novih digitalnih orodij in masovnih podatkov, ki bodo omogočili podatkovno voden javni sektor“, glej: <http://www.oecd.org/governance/ministerial/chair-summary-2015.pdf>.

¹⁹ Glej delovni dokument o digitalnem gospodarstvu JRC/IPTS z naslovom „An economic policy perspective on online platforms“ (Spletne platforme z vidika ekonomske politike), 2016.

²⁰ Komisija je načela dobre prakse objavila na <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/principles-better-self-and-co-regulation-and-establishment-community-practice>.

- **odprte in nediskriminatorne trge v podatkovno vodenem gospodarstvu.**

V naslednjem oddelku je opisano, kako namerava Komisija ta načela prenesti v politiko.

5. IZVAJANJE GLAVNIH NAČEL ZA RAZVOJ PLATFORM V EU

i) *Zagotavljanje enakih konkurenčnih pogojev za primerljive digitalne storitve*

„Povrhnji“ prenos sporočil naj bi leta 2020 dosegel 90-odstotni tržni delež celotnega trga prenosa sporočil²¹.

V odzivih na javno posvetovanje o oceni in pregledu regulativnega okvira za elektronske komunikacije je večina udeležencev – tudi več držav članic, združenja operaterjev ter večina prvotnih operaterjev in prodajalcev – menila, da povrhnje storitve potrošnikom nudijo ustrezno zamenjavo za običajne telekomunikacijske storitve²².

Udeleženci javnega posvetovanja iz različnih skupin zainteresiranih strani so predlagali, da se pozornost posveti posebnim dejavnostim, ki jih opravljajo spletne platforme, in zagotavljanju enakih konkurenčnih pogojev²³.

Konkurenca poslovnih modelov, ki temeljijo na spletnih platformah, akterje na običajnem trgu spodbuja k inovativnosti in izboljšanju svoje uspešnosti. Številne spletne platforme so izzvale konvencionalne poslovne modele in nudijo storitve, ki jih uporabniki vse bolj obravnavajo kot nadomestilo za storitve, ponujene na konvencionalni način. Značilen primer tega so ponudniki povrhnjih spletnih komunikacijskih storitev, saj vse bolj konkurirajo ponudnikom običajnih telekomunikacijskih storitev²⁴. Vendar za te nove storitve ne veljajo enaka pravila kot za običajne telekomunikacijske storitve.

Kaj se šteje za primerljivo storitev, je lahko odvisno od okvira javne politike. V nekaterih primerih (npr. kot sta varnost in zaupnost komunikacij) je morda potrebno vključiti vse storitve, ki spodbujajo interaktivne komunikacije med svojimi uporabniki; v drugih lahko končni uporabniki jamstva, kot je zagotavljanje kakovosti storitev ali nemoteno medomrežno povezovanje med različnimi ponudniki storitev, povezujejo z uporabo javnih sredstev, kot so telefonske številke.

Vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev na zadevnih področjih bi moralo biti splošno načelo enotnega digitalnega trga. Da bi dosegli enake konkurenčne pogoje, bo morda treba poenostaviti, posodobiti in omiliti obstoječo ureditev. Pri teh prizadevanjih za posodobitev bi se bilo treba izogniti nesorazmerni obremenitvi novih in običajnih poslovnih modelov.

Praviloma bi morala za primerljive digitalne storitve veljati enaka ali podobna pravila ob ustreznem upoštevanju možnosti za zmanjšanje področja uporabe in obsega

²¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/569979/IPOL_STU\(2015\)569979_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/569979/IPOL_STU(2015)569979_EN.pdf).

²² Glej zbirno poročilo: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=15294.

²³ Glej zbirno poročilo o javnem posvetovanju o spletnih platformah.

²⁴ Nekatere od teh spletnih komunikacijskih storitev (npr. tiste s poslovnim modelom, ki temelji na prihodkih od oglaševanja ali zbiranja podatkov), imajo običajne značilnosti platform, tj. delujejo na večstranskih trgih in imajo korist od „mrežnih učinkov“.

sedanje ureditve. Komisija v okviru svojega **pregleda telekomunikacijskih pravil EU, ki bo končan leta 2016**, ocenjuje možnost, da predlaga različne usmerjene predloge, ki vključujejo določeno stopnjo deregulacije (ob upoštevanju nekaterih pravil, ki se trenutno uporabljajo le za običajne elektronske komunikacijske storitve, kot so na primer nekatere obveznosti univerzalnih storitev), po potrebi skupaj z uporabo manjšega sklopa pravil za področje komunikacij v vseh zadevnih in primerljivih storitvah, vključno s tistimi, ki jih zagotavljajo akterji na področju povrhnjih storitev.

Komisija bo v okviru **pregleda direktive o zasebnosti leta 2016** preučila poenostavitev in prilagoditev področja uporabe zadevne direktive in morebitno uporabo nekaterih njenih pravil, na primer tistih, povezanih z zaupnostjo, tudi za povrhnje spletne komunikacijske storitve.

ii) Zagotavljanje odgovornega ravnanja spletnih platform

Vsak tretji uporabnik interneta je otrok²⁵. V primerjavi z letom 2010 je pri otrocih, starih 11–16 let, zdaj 20 % večja verjetnost, da bodo izpostavljeni sovražnim sporočilom. Otroci so na spletu tudi lažje izpostavljeni materialu za odrasle, pogosto z neomejenim dostopom (23 spletnih mest za odrasle od 25, ki jih obiskujejo uporabniki interneta v Združenem kraljestvu, zagotavlja takojšen, brezplačen in neomejen dostop do videoposnetkov s trdo pornografijo)²⁶.

Fundacija Združenega kraljestva za nadzor interneta je leta 2015 ugotovila 68 092 edinstvenih spletnih naslovov (URL), katerih vsebina pomeni spolno zlorabo otrok in ki gostujejo kjer koli na svetu²⁷.

Približno tri četrtine vseh udeležencev javnega posvetovanja, vključno z večino potrošnikov, državljanov in podjetij, je pozvalo k večji preglednosti politike o vsebini platform. Več kot dve tretjini jih je menilo, da so pri različnih kategorijah nezakonitih vsebin potrebni različni pristopi k politiki v zvezi s postopki za obveščanje in ukrepanje.

Od julija 2015 je bilo na YouTube vsako minuto naloženih za več kot 400 ur video vsebin²⁸. Imetniki pravic iz več sektorjev vsebin (glasba, posnetki, objave v medijih in radiofuzija) so v svojih odzivih na javno posvetovanje trdili, da nekatere spletne platforme njihove vsebine uporabljajo brez dovoljenja ali na podlagi licenčnih pogodb, ki po njihovem mnenju vsebujejo nepoštene pogoje.

Kar zadeva dostop različnih delov družbe do informacij in vsebine, platforme vse bolj zavzemajo osrednjo vlogo. Ta vloga pa seveda prinaša tudi večjo odgovornost.

²⁵ One in Three: Internet Governance and Children's Rights (Vsak tretji: upravljanje interneta in pravice otrok), Sonia Livingstone, John Carr in Jasmina Byrne, november 2015.

²⁶ Raziskava mreže EU Kids Online [www.eukidsonline.net/]. V Združenem kraljestvu je organ za televizijo na zahtevo ugotovil, da je v enem samem mesecu do spletnega mesta za odrasle dostopilo vsaj 44 000 osnovnošolskih otrok. Poročilo iz leta 2014 z naslovom „For adults only? Underage access to online porn“ (Le za odrasle? Dostop mladoletnikov do pornografije na spletu).

²⁷ Letno poročilo fundacije za nadzor interneta za leto 2015 [<https://www.iwf.org.uk/about-iwf/news/post/444-iwf-announce-record-reports-of-child-sexual-abuse-online>]. Po ocenah naj bi bilo 69 % žrtev starih 10 let ali manj, 1 788 žrtev pa naj bi bilo starih 2 leti ali manj.

²⁸ Glej: <http://www.statista.com/statistics/259477/hours-of-video-uploaded-to-youtube-every-minute/>.

Sedanji sistem odgovornosti za posredne ponudnike storitev, kakor je določen v direktivi o elektronskem poslovanju, je bil zasnovan v času, ko spletne platforme niso imele današnjih značilnosti in obsega. Vendar je vzpostavil tehnološko nevtrarno regulativno okolje, ki je znatno pospešilo njihovo širjenje. To je delno posledica uskladitve izvzetja nekaterih vrst spletnih platform iz odgovornosti za nezakonite vsebine in dejavnosti, ki jih ne nadzorujejo ali zanje ne vedo²⁹. Podani so bili nekateri pomisleki glede vprašanj v zvezi z odgovornostjo, vendar je iz posvetovanja razvidna široka podpora obstoječim načelom direktive o elektronskem poslovanju³⁰.

Komisija bo ob upoštevanju navedenega ohranjala uravnovešen in predvidljiv sistem odgovornosti za spletne platforme. To je bistveno za nadaljnji razvoj digitalnega gospodarstva v EU in za sprostitev naložb v ekosisteme platform. Hkrati so bila ugotovljena številna posebna vprašanja v zvezi z nezakonitimi in škodljivimi vsebinami in dejavnostmi na spletu, ki jih je treba obravnavati, da bi ta pristop postal trajnosten.

Prvo vprašanje je povezano s spletnimi platformami za izmenjavo posnetkov, na katerih se širijo vsebine, ki škodijo mladoletnikom, in sovražni govor. Otroci so vse bolj izpostavljeni škodljivim vsebinam prek platform za izmenjavo posnetkov³¹, spodbujanje k nasilju ali sovraštvo prek avdiovizualnega gradiva pa je še posebno pereč problem. Komisija to vprašanje obravnava prek sektorske zakonodaje v okviru spremembe direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah.

Drugo vprašanje zadeva razporejanje prihodkov od uporabe avtorsko zaščitene vsebine. Pojavile so se nove oblike razširjanja spletnih vsebin, s katerimi bi lahko bila avtorsko zaščitena vsebina, ki jo naložijo končni uporabniki, široko dostopna. Te storitve privabljajo vse širše občinstvo in imajo gospodarske koristi od razširjanja vsebin, vendar je vse več pomislekov, ali je vrednost, ki jo ustvarijo nekatere od teh novih oblik razširjanja spletnih vsebin, pravično porazdeljena med distributerje in imetnike pravic. Komisija namerava te pomisleke reševati prek sektorske zakonodaje na področju avtorskih pravic. Posvetila se bo tudi vprašanju poštenega nadomestila ustvarjalcem glede na druge strani, ki uporabljajo njihove vsebine, vključno s spletnimi platformami³². V okviru ocenjevanja in posodobitve izvrševanja pravic intelektualne lastnine bo ocenila vlogo, ki jo lahko imajo posredniki pri varstvu pravic intelektualne lastnine, tudi v povezavi s ponarejenim blagom, in preučila možnost spremembe posebnega pravnega okvira za izvrševanje. Komisija bo še naprej sodelovala s platformami pri vzpostavljanju in izvajanju prostovoljnih mehanizmov sodelovanja, s katerimi bi osebam, ki sodelujejo v komercialnih kršitvah pravic intelektualne lastnine, odvzeli pritok prihodkov iz njihovih nezakonitih dejavnosti v skladu z načelom sledenja denarju.

Na pomembnih področjih, kot so spodbujanje terorizma, spolna zloraba otrok in sovražni govor, je treba spodbujati vse vrste spletnih platform k učinkovitejšemu prostovoljnemu

²⁹ Direktiva 2000/31/ES.

³⁰ Večina posameznih uporabnikov, pošiljateljev vsebine in posrednikov meni, da sistem odgovornosti ustreza svojemu namenu, udeleženci, ki niso zadovoljni s sedanjim sistemom (imetniki pravic, njihova združenja in dajalci obvestil) pa menijo, da ni dovolj jasn ali da se ne izvaja ustrezno, glej: Zbirno poročilo o javnem posvetovanju o spletnih platformah.

³¹ Mreža EU Kids Online:

<http://www.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/EU%20Kids%20III/Reports/Intheirownwords020213.pdf>.

³² V okviru sedanje ocene potrebe po večji pravni varnosti, preglednosti in ravnovesju sistema, ki ureja plačevanje nadomestil avtorjem in izvajalcem v EU – COM(2015) 626 final.

ukrepanju za omejitev izpostavljenosti nezakonitim ali škodljivim vsebinam. Na tem področju industrija že izvaja številne hvalevredne pobude. Dialog s podjetji IT glede kodeksa ravnanja o nezakonitem sovražnem govoru na spletu, internetni forum EU o vsebinah, povezanih s terorizmom, in koalicija izvršnih direktorjev za večjo varnost otrok na internetu so pomembni primeri procesov sodelovanja več deležnikov, namenjenih iskanju skupnih rešitev za prostovoljno odkrivanje nezakonitega ali škodljivega gradiva na spletu in boj proti njemu. Spletne platforme se širijo, tudi v druge sektorje, zato je treba ta prizadevanja ohraniti in razviti v vsej EU ter tako okrepiti njihovo pozitivno vlogo v družbi.

Številne spletne platforme v javnem posvetovanju so izrazile pomisleke, da zaradi uvedbe prostovoljnih ukrepov ne bi imele več koristi od izvzetja v zvezi z odgovornostjo posrednikov na podlagi direktive o elektronskem poslovanju. Zagotavljanje večje jasnosti spletnim platformam glede izvzetja v zvezi z odgovornostjo posrednikov na podlagi navedene direktive ob upoštevanju morebitnih takšnih prostovoljnih ukrepov, ki bi jih sprejele, bi bilo zato pomembno zaradi omogočanja, da sprejmejo učinkovitejše samoregativne ukrepe.

Obstaja potreba po spremljanju vzpostavljenih postopkov za obveščanje in ukrepanje, da se zagotovita usklajenost in učinkovitost sistema odgovornosti posrednikov. Preden bo Komisija preučila, ali bi sprejela pobudo, bo ocenila rezultate tekočih reform, kot je pregled direktive o avdiovizualnih medijskih storitvah, pregled okvira za avtorske pravice in prostovoljne pobude, kot je internetni forum EU.

Komisija bo pri vzpostavljanju sektorskega pristopa k urejanju, usmerjenega v težave, **ohranila vzpostavljen sistem odgovornosti posrednikov:**

– v svojem predlogu za **posodobljeno direktivo o avdiovizualnih medijskih storitvah**, ki bo predložen skupaj s tem sporočilom, **bo Komisija predlagala, da platforme za izmenjavo posnetkov vzpostavijo** ukrepe za zaščito mladoletnikov pred škodljivimi vsebinami in vseh uporabnikov pred spodbujanjem k sovraštvu;

– v naslednjem **svežnju o avtorskih pravicah**, ki bo sprejet jeseni 2016, bo cilj Komisije doseči pravičnejšo razporejanje vrednosti, ustvarjene s spletnim razširjanjem avtorsko zaščitene vsebin na spletnih platformah, ki zagotavljajo dostop do takih vsebin.

Komisija bo še v letu 2016 začela **nadalje spodbujati usklajena samoregativna prizadevanja spletnih platform na ravni EU**. Redno bo preverjala učinkovitost in celovitost takih prostovoljnih prizadevanj, da bi ugotovila, ali so morda potrebni dodatni ukrepi, in zagotovila, da izvrševanje temeljnih pravic uporabnikov ni omejeno.

Komisija bo v drugi polovici leta 2016 preučila potrebo po smernicah **o odgovornosti spletnih platform, ko uvajajo prostovoljne ukrepe v dobri veri** za boj proti nezakonitim vsebinam na spletu.

Komisija bo preučila **potrebo po formalnih postopkih obveščanja in ukrepanja**, pri čemer bo med drugim upoštevala posodobljen okvir za avdiovizualne medije in avtorske pravice ter sedanje samoregativne in koregativne pobude.

iii) *Spodbujanje zaupanja, preglednost in zagotavljanje pravičnosti*

- Obveščanje in krepitev vloge državljanov in potrošnikov

Raziskava Eurobarometra iz leta 2016 o spletnih platformah³³ je pokazala, da je imelo 72 % udeleženih potrošnikov pomisleke glede podatkov, ki so zbrani o njih ali njihovih dejavnostih. Prav toliko jih je tudi menilo, da bi bilo treba spletne platforme regulirati in omejiti obseg, v katerem uporabnikom prikazujejo različne rezultate na podlagi podatkov, ki so jih zbrale o njih ali njihovih dejavnostih. Hkrati jih je 56 % navedlo, da niso prebrali pogojev spletnih platform.

Več kot 75 % udeležencev iz splošne javnosti³⁴ meni, da je potrebna večja preglednost, zlasti glede tega, kako plačilo spletnim platformam vpliva na razvrščanje rezultatov iskalnikov, glede identifikacije dejanskega ponudnika storitev ali proizvodov in glede morebitnih zavajajočih praks, vključno z lažnimi ocenami.

Dostop do podatkov spodbuja učinkovitost in inovacije na trgu, pomaga pa lahko tudi pri reševanju življenj ter izboljša izobraževanje, storitve javne uprave in oblikovanje politike. Internet prihodnosti ne more uspeti, če uporabniki ne bodo zaupali v spletne platforme in če spletne platforme ne bodo spoštovale vse veljavne zakonodaje ter pravnih interesov potrošnikov in drugih uporabnikov³⁵. Nedavno sprejeti pregled pravil EU o dostopu in obdelavi osebnih podatkov že vsebuje pomembne določbe za boljše obveščanje in varstvo uporabnikov v zvezi z zbiranjem osebnih podatkov, zlasti z zahtevami za izrecno soglasje in vzpostavitev novih načel, kot sta „privzeto varstvo podatkov“ in „vgrajeno varstvo podatkov“.

Vendar je velik del javnosti še vedno zaskrbljen glede zbiranja podatkov in meni, da je potrebna večja preglednost. Spletne platforme se morajo v skladu z okvirom EU za varstvo podatkov³⁶ odzvati na te pomisleke z učinkovitejšim obveščanjem javnosti o tem, kateri osebni podatki se zbirajo ter kako se izmenjujejo in uporabljajo. Splošneje to vprašanje vključuje načine, na katere se uporabniki identificirajo za dostop do spletnih platform in storitev. Priznava se, da je uporabljanje več kombinacij uporabniških imen in gesel neprijetno in pomeni varnostno tveganje. Toda pogosta praksa, ko oseba svoj profil za platformo uporablja za dostop do različnih spletnih mest in storitev, ima pogosto za posledico nepregledne izmenjave in navzkrižne povezave osebnih podatkov med različnimi spletnimi platformami in stranmi. Da bi identifikacija ostala enostavna in varna, bi se ta težava lahko odpravila tako, da bi lahko potrošniki izbrali poverilnice, s katerimi se želijo identificirati ali dokazati svojo istovetnost. Zlasti spletne platforme bi morale sprejeti poverilnice, ki jih izdajo ali priznajo nacionalni javni organi, kot so elektronske ali mobilne osebne izkaznice, nacionalne osebne izkaznice ali bančne kartice.

³³ Posebna raziskava Eurobarometra št. 447 o spletnih platformah (2016).

³⁴ Glej zbirno poročilo o javnem posvetovanju o spletnih platformah.

³⁵ Le 22 % Evropejcev popolnoma zaupa podjetjem, kot so iskalniki ali družabna omrežja, glej: posebna raziskava Eurobarometra št. 359 „Attitudes on Data Protection and Electronic Identity in the European Union“ (Odnosi do varstva podatkov in elektronske identitete v Evropski uniji). Visoka stopnja zaupanja je hkrati bistvena za podatkovno vodeno gospodarstvo, glej: sporočilo Evropske komisije z naslovom „Uspešnemu podatkovno vodenemu gospodarstvu naproti“, COM(2014) 442 final.

³⁶ Trenutno direktivi 95/46/ES in 2002/58/ES, po začetku veljavnosti pa tudi splošna uredba o varstvu podatkov. Splošna uredba o varstvu podatkov je bila sprejeta aprila 2016 skupaj z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj.

Večja preglednost je potrebna tudi, da bodo uporabniki razumeli, kako se informacije, ki se jim predložijo, filtrirajo, oblikujejo ali prilagodijo posamezniku, zlasti kadar na podlagi teh informacij sprejemajo odločitve o nakupih ali te vplivajo na njihovo udeležbo v družbenem ali demokratičnem življenju. Če so potrošniki ustrezno informirani o naravi proizvodov, ki si jih ogledujejo ali uporabljajo na spletu, to pripomore k učinkovitemu delovanju trgov in k blaginji potrošnikov.

Spletne ocene blaga in storitev so koristne in krepijo vlogo potrošnikov, vendar morajo biti vredne zaupanja, nepristranske ter brez manipulacij. Pomemben primer so lažne ocene, ko lahko izguba zaupanja škodi poslovnemu modelu same platforme, posledica pa je tudi širša izguba zaupanja, kakor je bilo navedeno v številnih odzivih na javno posvetovanje³⁷.

V skladu z veljavno zakonodajo EU na področju varstva potrošnikov in trženja morajo biti spletne platforme pregledne in ne smejo zavajati potrošnikov, na primer glede sponzoriranih rezultatov iskanja in spletnih sistemov ocenjevanja. Večja skladnost s to zakonodajo in njeno izboljšano izvrševanje bosta spodbujala večje zaupanje, preglednost in pravičnost.

Komisija je skupaj s tem sporočilom predložila zakonodajni predlog za popravek in dopolnitev uredbe o sodelovanju na področju varstva potrošnikov, da bi spodbudila učinkovitejše izvrševanje zakonodaje EU na področju varstva potrošnikov v čezmejnih primerih.

Komisija je pregledala smernice o direktivi o nepoštenih poslovnih praksah, ki bodo sprejete skupaj s tem sporočilom. V okviru preverjanja ustreznosti zakonodaje EU na področju varstva potrošnikov in trženja leta 2017 bo ocenila tudi, ali obstaja dodatna potreba po posodobitvi veljavnih pravil o varstvu potrošnikov v zvezi s platformami. Spremljala bo tudi izvajanje načel za orodja za primerjavo, ki so bila pripravljena v dialogu več zainteresiranih strani o orodjih za primerjavo, ki ga je spodbudila Komisija³⁸.

Da bi Komisija okrepila vlogo potrošnikov in zaščitila načela konkurence, varstva potrošnikov in varstva podatkov, **bo začela nadalje spodbujati ukrepe za doseganje interoperabilnosti, med drugim z objavljanjem načel in smernic o interoperabilnosti elektronske identifikacije, najpozneje leta 2017. Cilj bo spodbujanje spletnih platform k priznavanju drugih načinov elektronske identifikacije** — zlasti tistih, prijavljenih na podlagi uredbe o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu³⁹, ki dajejo enako zagotovilo kot tiste, ki jih uporabljajo same.

Komisija v okviru neprekinjenega dialoga z vsemi zainteresiranimi stranmi spodbuja industrijo, da okrepi prostovoljna prizadevanja in pomaga pri pripravi okvira za preprečevanje praks, ki zmanjšujejo zaupanje, zlasti za odpravo lažnih ali zavajajočih spletnih ocen.

- Zagotavljanje poštenega in inovacijam naklonjenega poslovnega okolja

³⁷ Glej zbirno poročilo o javnem posvetovanju o spletnih platformah.

³⁸ Glej COM(2011) 942 final.

³⁹ Uredba (EU) št. 910/2014 z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in skrbniških storitvah za elektronske transakcije na notranjem trgu.

Devet desetih udeležencev javnega posvetovanja je menilo, da bi se v razmerju med platformami in ponudniki lahko izboljšali odnosi med podjetji. Poudarili so domnevno problematične primere pogodbenih določb in praks, ki zajemajo številne sektorje⁴⁰.

Med udeleženci, ki so izrazili nezadovoljstvo s temi odnosi med podjetji, jih več kot 80 % meni, da se s tržno dinamiko težava ne bo odpravila in da je potrebna kombinacija regulativnih in neregulativnih ukrepov.

Številni udeleženci so menili, da interni pritožbeni mehanizmi, ki so jih vzpostavile platforme, niso uspešni in stroškovno učinkoviti pri reševanju težav, ki nastanejo med spletnimi platformami in njihovimi ponudniki.

Spletne platforme so v gospodarstvu vse pomembnejše, zato so lahko pogoji dostopa do spletnih platform pomemben dejavnik za spletna in običajna podjetja. Za MSP in mikropodjetja nekatere spletne platforme pomenijo pomembno in včasih glavno točko za dostop do nekaterih trgov in podatkov. Ključni interes spletnih platform je trajnosten in pozitiven odnos z njihovimi poslovnimi uporabniki, od katerih je odvisno ustvarjanje njihove vrednosti.

V okviru javnega posvetovanja so se razkrili številni pomisleki nekaterih zainteresiranih strani glede nepoštenih trgovinskih praks spletnih platform. Med najpogostejšimi domnevnimi težavami so:

1. platforme, ki uvajajo nepoštene pogoje, zlasti za dostop do pomembnih baz uporabnikov ali baz podatkov;
2. platforme, ki zavračajo dostop do trga ali enostransko spreminjajo pogoje za dostop do trga, vključno z dostopom do bistvenih poslovnih podatkov;
3. dvojna vloga platform, ko spodbujajo dostop do trga in hkrati konkurirajo s ponudniki, posledica pa je lahko, da platforme nepošteno oglašujejo lastne storitve v škodo teh ponudnikov;
4. nepoštene klavzule o „pariteti“ s škodljivimi učinki za potrošnika in
5. pomanjkanje preglednosti, zlasti v zvezi s tarifami platform ter uporabo podatkov in rezultatov iskanja, kar bi lahko škodilo poslovnim dejavnostim ponudnikov.

Številni poslovni udeleženci javnega posvetovanja so poudarili morebitne negativne posledice teh domnevno nepoštenih trgovinskih praks in navedli, da je potrebna kombinacija dodatnih regulativnih in neregulativnih ukrepov⁴¹.

Posvetovanje je pokazalo tudi, da bi bilo morda treba preučiti vprašanja v zvezi z lastništvom in uporabo podatkov ter dostopom do njih. To je potrebno zaradi zagotavljanja primernejšega in bolj uravnoveženega pogodbenega razmerja med ponudniki storitev in poslovnimi uporabniki, kar je pomembno za spodbujanje naložb.

Politiki konkurence in notranjega trga bi bilo treba šteti za dopolnilni politiki, ki imata pomembno vlogo pri učinkovitem delovanju enotnega digitalnega trga na področju spletnih platform.

⁴⁰ Glej zbirno poročilo o javnem posvetovanju o spletnih platformah.

⁴¹ Glej zbirno poročilo o javnem posvetovanju o spletnih platformah.

Konkurenčno pravo obravnava vprašanja konkurence med akterji na trgu, s čimer potrošnikom omogoča večjo izbiro po nižjih cenah in zagotavlja čim večje priložnosti za inovacije. Politika konkurence EU sicer temelji na stalnih načelih, vendar so njena orodja prožna in se lahko učinkovito uporabijo za posebnosti različnih trgov, tudi spletnih platform.

Poleg izvajanja politike konkurence, se pojavi vprašanje, ali je za obravnavanje pravičnosti odnosov med podjetji potreben ukrep na ravni EU. V tej fazi so potrebne dodatne informacije glede odnosov med platformami in njihovimi ponudniki ali partnerji, da bi se lahko ocenila in ugotovila narava in obseg težav, ki bi lahko škodile poslovnim dejavnostim teh dobaviteljev, zlasti v primerih, ko lahko to negativno vpliva na inovacije. Kadar so poslovni modeli celotnih ekosistemov MSP odvisni od dostopa do majhnega števila spletnih platform ali kadar imajo platforme dostop do naborov podatkov izjemne razsežnosti, lahko nastanejo nove asimetrije. V takih primerih so lahko nekateri ponudniki platformam nesorazmerno izpostavljeni morebitnim nepoštenim trgovinskim praksam, tudi če platforma nima prevladujočega položaja.

Komisija bo izvedla usmerjeno ugotavljanje dejstev⁴² o praksah med podjetji v okolju spletnih platform. Tako bo natančneje preučila vprašanja, ki so bila zastavljena v okviru javnega posvetovanja, in morebitna pravna sredstva, ki presegajo uporabo konkurenčnega prava, npr. (prostovoljne) mehanizme za reševanje sporov, preglednost in ukrepe ali smernice za boljše informiranje. Komisija bo zlasti tesno sodelovala z zainteresiranimi stranmi in javnimi organi. **Do spomladi 2017 bo ugotovila, ali je potrebno dodatno ukrepanje EU.**

iv) Ohranjanje odprtih in nediskriminatornih trgov za spodbujanje podatkovno vodenega gospodarstva

Večina udeležencev javnega posvetovanja je menila, da obstaja potreba po krepitvi zmogljivosti spletnih platform, s katerimi bi se obravnavala zamenjava⁴³. Številna podjetja in posamezniki so kot vprašanje izpostavili zasnovo vmesnikov aplikacijskih programov (API) ali spremenljivih pogojev za dostop do njih.

Na delujočem enotnem digitalnem trgu je koristno, da lahko uporabniki platforme zamenjajo čim enostavneje. Odločitev uporabnikov, da uporabljajo eno spletno platformo in delijo svoje podatke, bi morala biti prostovoljna in povezana s kakovostjo zagotovljene storitve, ne pa posledica ovir pri zamenjavi platforme, vključno s prenosom svojih podatkov. To dejstvo je Evropski svet jasno poudaril v svojih sklepih oktobra 2013⁴⁴, močno pa so ga podprli tudi udeleženci javnega posvetovanja. Udeleženci javnega posvetovanja so med drugim predlagali razvoj skupnih standardov za prenose podatkov in se zavzeli za splošno prenosljivost neobdelanih osebnih in neosebnih podatkov. Za poslovne

⁴² Vključuje delavnice zainteresiranih strani, srečanja skupin strokovnjakov, raziskave in študije.

⁴³ Glej zbirno poročilo o javnem posvetovanju o spletnih platformah.

⁴⁴ Treba bi bilo tudi odpraviti ozka grla pri dostopanju do „digitalnega življenja“ osebe z različnih platform, ki so prisotna zaradi nezadostne interoperabilnosti ali premajhne prenosljivosti vsebin in podatkov. To je ovira za uporabo digitalnih storitev in konkurenco. Zato je treba vzpostaviti odprt in nediskriminatoren okvir, da se takšna interoperabilnost in prenosljivost zagotovita brez ovir za razvoj hitro spreminjajočega se digitalnega okolja in da bi se izognili nepotrebnemu upravnemu bremenu, zlasti za MSP.

uporabnike je to pomembno, saj hranijo in obdelujejo osebne podatke strank in zaposlenih, upravljajo pa tudi velike količine neosebni podatkov, ki so ključni za poslovno skupnost.

Po mnenju javnih organov sta poenostavitev zamenjave in zmanjšanje stroškov zamenjave pomembna. Prenosljivost podatkov, razvoj standardov in interoperabilnost, tudi prek odprtih ekosistemov, ki temeljijo na vmesnikih aplikacijskih programov, so ključni za omogočanje prostega pretoka podatkov na enotnem digitalnem trgu. Splošneje, vmesniki aplikacijskih programov lahko manjšim podjetjem omogočijo, da uporabijo ali ponovno uporabijo poslovne podatke. V tem okviru dobro delujoč dostop do poslovnih podatkov prek uporabnikom prijaznih in dobro zasnovanih vmesnikov aplikacijskih programov prispeva k ustvarjanju in širjenju ekosistemov z novimi in inovativnimi proizvodi na podlagi podatkov, ki so bili že zbrani, a so včasih še neizkoriščeni⁴⁵.

Velike spletne platforme in posredniške storitve, kot so trgovine z aplikacijami in trgi finančnega poslovanja, so lahko v obliki zaprtih ekosistemov. Razlogov za to je več, med drugim nadzor kakovosti, vprašanja odgovornosti in varnost. Zaprti ekosistemi platform lahko izboljšajo učinkovitost, vključno z večjo konkurenco med platformami, imajo pa lahko tudi škodljive učinke⁴⁶. Kadar se za podporo inovacij na področju platform uporabljajo javna sredstva, bi bilo treba na splošno dati prednost modelom odprtih platform. Med njimi so naložbe EU v inovacije na nastajajočih področjih, kot so virtualna resničnost, pametna mesta in internet stvari, splošneje pa v oblikovanje temeljev trajnostnega interneta prihodnosti. Ključne prednosti odprtih ekosistemov platform so prihranki pri zamenjavi in učinkovitost trgov. Zato je zlasti pomembna podpora Komisije, da se zagotovi **odprtost nadaljnega razvoja digitalnih tehnologij**.

Komisija bo v okviru pobude za „prost pretok podatkov“, ki je načrtovana za konec leta 2016, preučila možnosti za učinkovite pristope, vključno s tehničnimi standardi, k olajšanju zamenjave in prenosljivosti podatkov med različnimi spletnimi platformami in storitvami računalništva v oblaku, tako za poslovne kot zasebne uporabnike.

Komisija bo v tem okviru **preučila tudi morebitne ovire za enotni podatkovni trg EU**, ki bi lahko nastale zaradi pravnih negotovosti **v zvezi z lastništvom in uporabnostjo podatkov ali dostopom do teh podatkov**, vključno z vprašanji, povezanimi z vmesniki aplikacijskih programov.

⁴⁵ To velja zlasti za platforme na področju interneta stvari, kot je pojasnjeno v delovnem dokumentu služb Komisije z naslovom *Advancing the Internet of Things in Europe* (Spodbujanje razvoja interneta stvari v Evropi), SWD(2016) 110/2.

⁴⁶ Kot je na primer ugotovila tudi nemška Monopolkommission v svojem poročilu „Politika konkurence: izziv digitalnih trgov“ iz leta 2015, točka 243.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

Komisija je v tem sporočilu podala svojo splošno oceno spletnih platform v okviru svoje strategije za enotni digitalni trg.

Spletne platforme imajo ključno vlogo pri inovacijah in rasti na enotnem digitalnem trgu. Temeljito so spremenile dostop do informacij in pripomogle k večji učinkovitosti številnih trgov z boljšo povezavo kupcev in prodajalcev blaga in storitev. Nekatere spletne platforme sicer dosegajo zgodovinsko število uporabnikov po vsem svetu in se nenehno širijo na nova gospodarska področja, vendar je še veliko priložnosti za nastanek konkurenčnih evropskih platform. Učinkovito spodbujanje inovacij na teh področjih ob ustreznem varstvu upravičenih interesov potrošnikov in drugih uporabnikov je morda najpomembnejši izziv, s katerim se danes srečuje EU z vidika zagotavljanja svoje prihodnje konkurenčnosti v svetu.

V tej oceni so bila ugotovljena številna področja, na katerih je treba skrbno oceniti javne ali zasebne interese in na katerih bi bilo treba zagotoviti boljšo skladnost z regulativnimi standardi EU.

V tem smislu to sporočilo poudarja potrebo po sprejetju političnih in regulativnih pristopov, ki se neposredno odzivajo na te izzive, so prožni in primerni za prihodnost.

Kadar je primerno, lahko samoreguliranje in koreguliranje pogosto dasta boljše rezultate pri omogočanju razvoja močnih ekosistemov platform v Evropi, lahko pa tudi dopolnjujeta ali okrepiata obstoječo zakonodajo, ki že ureja nekatere dejavnosti spletnih platform.

Skladnost industrije z veljavno zakonodajo EU in učinkovitost prostovoljnih ukrepov, sprejetih za ohranjanje zaupanja njene baze uporabnikov, bosta ključna pri reševanju izzivov, ugotovljenih v oceni.

Da bi bilo mogoče izpolniti obljubo o digitalnem gospodarstvu za vse, Komisija vse javne organe in zadevne zainteresirane strani, zlasti pa države članice in Evropski parlament, poziva, da podprejo ta pristop in EU omogočijo, da v celoti sprejme to digitalno prihodnost ter obenem ohrani svoje skupne vrednote.